

Čeští vědci vylepšují hmyz

Hmyz se chová na speciálních farmách, kde panují přísné hygienické a bezpečnostní normy. Ministerstvo zemědělství k tomu vydalo speciální příručku. **BIOCIRKRL**

Jedlá havěť sice není tradiční součástí evropského jídelníčku, rozsah její konzumace však neustále roste.

Červi, fuj. Takto asi vypadají reakce některých Čechů, když vidí na nejrozličnějších food festivalech stánky s jedlým hmyzem. I když se může zdát, že Češi těmto potvůrkám příliš neholdují, opak je pravdou. Se zvyšující se životní úrovní roste poptávka po těchto bílkovinách. Má na tom podíl také současný tlak na ekologickou a udržitelnou produkci přírodních zdrojů a snižování emisí.

V celé Evropě včetně Česka roste oblíbenost hmyzu a s tím i nabídka různých hmyzích pochoutek. K dostání je nejčastěji pražený hmyz, výrobky z hmyzí moučky nebo hmyzí chipsy, a to převážně z cvrčků, larev potměníka moučného, známých jako mouční červi, nebo kobylek.

„Zajímavé je, že oproti běžným živočišným bílkovinám by mělo být významně jednodušší obohacit hmyz v krmných směsích o důležité látky,“ upozorňuje Olga Šolcová za Národní centrum kompetence (NCK) Biocirkl. Právě pod záštitou tohoto centra je v současnosti sdruženo několik českých vědeckých týmů z celkem dvaceti odborných pracovišť. Jejich cílem je obohatit výživou hodnotu vybraných druhů jedlého hmyzu.

„V rámci výzkumu se například testuje jedlý hmyz s navýšeným obsahem provitaminu A a vitamínu E. Konkrétně se jedná o sušené larvy potměníka moučného, které jsou krmné substrátem obohaceným o mrkev – provitamin A – a další pak s přidáním špenátu – vitamín E,“ vysvětluje Jana Hajšlová z Vysoké školy chemicko-technologické, která se zabývá zpracováním registrovaných druhů hmyzu pro různá využití v zemědělsko-potravinářském sektoru.

ČERVI Z LESA, NEBO FARMY?

Na rozdíl od hmyzu, který se vyskytuje v přírodě, se jedlý hmyz chová na specializovaných farmách.

- Tyto farmy se liší od klasických farem pro chov hospodářských zvířat, a to jak z hlediska velikosti, tak i způsobu chovu. Jedlý hmyz se chová v kontrolovaném prostředí, které je speciálně navrženo pro zajištění optimálních podmínek pro růst a vývoj hmyzu. **TES**

Kosmetika z hmyzu?

Pokud se predikce vědeckých týmů potvrdí, hmyz s takto navýšeným obsahem zdravých prospěšných vitamínů s antioxidantní aktivitou se poté objeví na trhu.

Některé druhy hmyzu také obsahují vysoký obsah lipidů, například larvy potměníka moučného až 35 procent v sušině. Výzkumníci proto řeší, jak ho získat šetrnou extrakcí coby velmi ceněnou surovinu například pro výrobu kosmetiky či farmacie.

Další částí výzkumu je i využití některých druhů hmyzu bohatého na proteiny, například larvy bráněnky, pro přípravu kvalitního hydrolyzátu k výrobě biostimulantů. Výsledky rozsáhlého a zajímavého projektu NCK Biocirkl vznikají postupně a všechny mají být známy v druhé polovině roku 2026.

Nižší nároky

Vzhledem k tomu, že je hmyz velmi perspektivní surovina, například díky vysokému obsahu proteinů, jeho výhodou je i šetrnost chovu ve vztahu k životnímu prostředí. „Produkce hmyzu má významně nižší nároky na prostor, přibližně o deset až dvacet procent, ve srovnání s běžnou masnou produkcí. Zároveň vytváří výrazně menší množství skleníkových plynů a vyžaduje i méně vody,“ komentuje Hajšlová. **TEREZA ŠIMURDOVÁ**

PENNY.

OD ČTVRTKA DO STŘEDY
18. 4. – 24. 4. 2024

PŠENIČNÁ MOUKA KARLOVA KORUNA
hladká, polohrubá, hrubá
1 kg
■ 8,90 Kč

9,90
16,90

41%

94% masa

ANGLICKÁ SLANINA REZNÍKŮV TALÍŘ
100 g

19,90
30,90

35%

SÝR EIDAM 45% TUKU
PLÁTKY BONI
100 g

14,90
19,90

25%

89,90
216,90

58%

KUŘECÍ PRSNÍ ŘÍZEK
chlazený | cena za 1 kg

22,90
37,90

39%

BANÁNY
cena za 1 kg

JABLKA RED PRINCE
volná, skládaná
cena za 1 kg

21,90
37,90

42%

KEŘÍKOVÁ RAJČATA
volná
cena za 1 kg

39,90
69,90

42%

ilustrační foto

■ Nejnižší cena za posledních 30 dní. Škrtnaná cena je běžná prodejní cena.

Odběr zboží z letáku je možný jen v obvyklém množství, maximálně 2 kartony na osobu na den, není-li uvedeno jinak. Fotografie mohou být ilustrační. Vyhrazujeme si právo změn. Další podmínky nabídky na www.penny.cz.
*Takto označené produkty nenáleží do stálého sortimentu, mohou být tedy dodány na příslušné prodejny v menším množství, a z toho důvodu jedinečná nabídka na toto zboží platí pouze první den uvedeného období akce.
**Doporučená prodejní cena výrobce.